॥ एकाक्षरोपनिषत् ॥

एकाक्षरपदारूढं सर्वात्मकमखण्डितम् । सर्ववर्जितचिन्मात्रं त्रिपान्नारायणं भजे ॥ अ सह नाववत् सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै । तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहै ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ हरिः ॐ एकाक्षरं त्वक्षरेऽत्रास्ति सोमे सुषुम्नायां चेह दृढी स एकः । त्वं विश्वभूभूतपतिः पुराणः पर्जन्य एको भुवनस्य गोप्ता ॥१॥ विश्वे निमग्नपदवीः कवीनां त्वं जातवेदो भुवनस्य नाथः । अजातमग्रे स हिरण्यरेता यज्ञैस्त्वमेवैकविभुः पुराणः ॥२॥ प्राणः प्रसूतिर्भुवनस्य योनि-र्व्याप्तं त्वया एकपदेन विश्वम् । त्वं विश्वभूयोंनिपारः स्वगर्भे कुमार एको विशिखः सुधन्वा ॥३॥ वितत्य बाणं तरुणार्कवणं व्योमान्तरे भासि हिरण्यगर्भः । भासा त्वया व्योम्नि कृतः सुतार्क्य-स्तवं वै कुमारस्त्वमरिष्टनेमिः ॥४॥ त्वं वज्रभृद्भतपतिस्त्वमेव । कामः प्रजानां निहितोऽसि सोमे । स्वाहा स्वधा यच्च वषट् करोति रुद्रः पश्चनां गुहया निमग्नः ॥ ५॥ धाता विधाता पवनः सुपर्णो विष्णुर्वराहो रजनी रहश्च । भृतं भविष्यत्प्रभवः क्रियाश्च । कालः ऋमस्त्वं परमाक्षरं च ॥६॥ ऋचो यजुंशि प्रसवन्ति वक्ता-

त्सामानि सम्राड्वसुवन्तरिक्षम् । त्वं यज्ञनेता हुतभुग्विभुश्च रुद्रास्तथ दैत्यगणा वसुश्च ॥७॥ स एष देवोऽम्बरगश्च चके अन्येऽभ्यधिष्ठेत तमो निरुन्ध्यः । हिरण्मयं यस्य विभाति सर्वं व्योमान्तरे रश्मिमवांशुनाभिः ॥ ५॥ स सर्ववेत्ता भुवनस्य गोप्ता ताभिः प्रजानां निहिता जनानाम् । प्रोता त्वमोता विचितिः ऋमाणां प्रजापतिश्छन्दमयो विगर्भः ॥९॥ सामैश्विदन्तो विरजश्च बाहं हिरण्मयं वेदविदां वरिष्ठम् । यमध्वरे ब्रह्मविदः स्तुवन्ति सामैर्यजुर्भिः ऋतुभिस्त्वमेव ॥१०॥ त्वं स्त्री पुमांस्त्वं च कुमार एक-स्त्वं वै कुमारी ह्यथ भूस्त्वमेव । त्वमेव धाता वरुणश्च राजा त्वं वत्सरोऽग्न्यर्यम एव सर्वम् ॥११॥ मित्रः सुपर्णश्चन्द्र इन्द्रो रुद्र-स्त्वष्टा विष्णुः सविता गोपतिस्त्वम् । त्वं विष्णुर्भृतानि तु त्रासि दैत्यां-स्त्वयावृतं जगदुद्भवगर्भः ॥१२॥ त्वं भूभूवः स्वस्त्वं हि स्वयंभूरथ विश्वतोमुखः । य एवं नित्यं वेदयते गुहाशयं प्रभुं पुराणं सर्वभूतं हिरण्मयम् ॥ १३॥ हिरण्मयं बुद्धिमतां परां गतिं स बुद्धिमान्बुद्धिमतीत्य तिष्ठतीत्युपनिषत् ॥ अ सह नाववतु सह नौ भुनक्तु । सह वीर्यं करवावहै । तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहै ॥ 🕉 शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ इत्येकाक्षरोपनिषत्समाप्ता ॥